

Exercici 3

[2 punts en total]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que us plantegem a continuació.

Edgar Varèse: comentaris musicals

La música no és un relat, no és una il·lustració, no és una abstracció psicològica o filosòfica. És, simplement, la meua música. Té una forma definida que es pot percebre més correctament escoltant-la que no pas elucubrant-hi. Repeteixo el que ja he dit abans: l'anàlisi és estèril. Explicar mitjançant l'anàlisi significa descompondre, mutilar l'esperit de l'obra. El títol de l'obra no té cap importància. Només serveix com a còmode mitjà de classificació de l'obra. Admeto que em diverteix escollir el títol de les meues obres —un tipus de passatemps patern semblant al de l'elecció del nom d'un nen acabat de néixer, una tasca ben diferent de la molt més intensa de la procreació. En canvi, no em diverteixen en absolut els cognoms. Sovint prenc els títols manllevats de les matemàtiques o de l'astronomia només perquè aquestes ciències estimulen la imaginació i em fan la impressió de moviment, de ritme. Em proporciona una inspiració musical més gran la contemplació de les estrelles —preferiblement a través del telescopi— i la profunda poesia de certes explicacions matemàtiques que la conversa més sublim sobre les passions humanes. I, no obstant això, no s'han de buscar planetes ni teoremes en la meua música. Com que penso que la música és una forma particular de pensament, no pot expressar res més que a si mateixa.

De totes maneres, sé que sóc el primer que ha escrit composicions que utilitzen exclusivament la percussió. Què se'n pot derivar? Com es pot utilitzar? La percussió, per la seva pròpia naturalesa sonora, té una vitalitat que manca a la resta d'instruments. En primer lloc, disposa d'una gamma que els altres instruments no tenen. Té l'aspecte d'un organisme viu; una qualitat sonora més vital, més immediata, que els altres instruments. L'*attacco* del so és més net, més ràpid. Finalment, les composicions rítmiques basades en la percussió no tenen els aspectes anecdòtics que trobem en la nostra música. Quan predomina la melodia, la música es torna soporífera. No ens queda cap més opció que anar rere la melodia quan aquesta apareix, i amb la melodia s'introdueix l'anècdota. La melodia es presenta capciosament i ràpidament. No tenim cap altre remei que oposar-hi els sorolls dels timbals o els dels instruments de so indeterminat.

Traducció feta a partir del text de

Louise VARÈSE. *Varèse: A looking glass diary* (citat per Gianfranco VINAY.

El siglo xx. Segona part. Madrid: Turner, 1986)

1. A partir dels arguments que el compositor dóna en el primer paràgraf, expliqueu si creieu que Varèse forma part dels qui sostenen teories formalistes de l'expressió musical o dels qui pensen que la música remet sempre a l'expressió dels sentiments. Argumenteu el vostre raonament i justifiqueu-lo, almenys, amb dues citacions extretes del text de Varèse.

[1 punt]

2. En el segon paràgraf, el compositor, en referir-se als instruments de percussió, esmenta el moment d'*attacco* ('atac') d'una nota. Un cop emès un so, quins són els altres moments que el compositor o l'interpret han de controlar en relació amb aquell so?

[0,5 punts]

3. Esmenteu tres instruments de percussió de so indeterminat i tres instruments de la mateixa família de so determinat, exceptuant-ne els timbals, que Varèse ja esmenta en el text.

[0,5 punts]